ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Затверджую:
Директор НІПУЕБ
_____ Інна СЕМЕНЕЦЬ-ОРЛОВА
"2" вересня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри управління бізнесом
Протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Ганна Братусь

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КЛАСИЧНІ ТА СУЧАСНІ ТЕОРІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ»

Спеціальність: **073 Менеджмент**

Освітній рівень: **третій (освітньо-науковий) рівень**

Освітньо-наукова програма: **Менеджмент**

МАУП 2024

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	**Класичні та сучасні теорії менеджменту**
Шифр та назва спеціальності	**073 «Менеджмент»**
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	основна
Кількість кредитів і годин	**4 кредити / 120 год.** Лекції: 36 Семінарські заняття: 12 Самостійна робота студентів: 72
Терміни вивчення дисципліни	2 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	**екзамен**
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Науковий ступінь	К. е. н.
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри менеджменту
Дисципліни, які викладає НПП	**Класичні та сучасні теорії менеджменту**
Напрями наукових досліджень	Інновації, інвестиції, сталий розвиток, соціальна відповідальність, цифрова трансформація
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	orcid.org/: 0000-0001-7657-2855
	Контактна інформація викладача:
E-mail:	Chervinska81@gmail.com
Контактний тел.	096 649 36 30
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-ekonomiki-biznesu/sklad/chervinska.html

Анотація курсу. Курс **«Класичні та сучасні теорії менеджменту»** спрямований на формування у майбутніх дослідників системного наукового світогляду в галузі управління. Аспіранти вивчатимуть генезу управлінських ідей: від перших спроб раціоналізації праці до ультрасучасних концепцій епохи штучного інтелекту, мережевих структур та екосистемного менеджменту**.**

Особлива увага в курсі приділяється критичному аналізу та деконструкції наявних управлінських парадигм, що дозволить аспірантам не просто засвоїти історичний контекст, а й виявити "білі плями" у сучасній науковій дискусії. Програма передбачає дослідження трансформації функцій менеджменту в умовах невизначеності, провайдингу інновацій та етичних аспектів цифрового управління.

Освоєння дисципліни допоможе майбутнім докторам філософії (PhD) сформувати теоретико-методологічний фундамент для власних дисертаційних досліджень, обґрунтувати актуальність своїх наукових гіпотез та розвинути навички моделювання складних соціально-економічних систем».

Предметом навчальної дисципліни «Класичні та сучасні теорії менеджменту» є закономірності формування, розвитку та функціонування управлінської думки, а також еволюція концепцій, підходів, методів і систем управління організаціями від найдавніших часів до сьогодення.

Метою вивчення дисципліни «Класичні та сучасні теорії менеджменту» сформувати у здобувачів PhD-рівня компетентності щодо критичного аналізу, деконструкції та синтезу класичних і новітніх управлінських теорій для їх подальшого використання у власних дисертаційних дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни «Класичні та сучасні теорії менеджменту»:

1. Вивчення історичних передумов виникнення управління як науки, аналіз класичних шкіл (наукового управління Ф. Тейлора, адміністративної теорії А. Файоля, бюрократичної моделі М. Вебера); опанування концепцій другої половини XX - початку XXI століття (системний, ситуаційний та процесуальний підходи, теорія інституціоналізму, концепція стейкхолдерів); дослідження того, як класичний жорсткий менеджмент трансформується під впливом цифровізації, концепції «Подвійного переходу» (Twin Transition - поєднання цифрових технологій та сталого розвитку) та менеджменту знань.

2. Формування вміння оцінювати сильні та слабкі сторони різних управлінських теорій і розуміти межі їхнього ефективного застосування в сучасних реаліях; навчання підбору конкретного управлінського інструментарію (Agile, Lean, OKR, бірюзові принципи) залежно від типу організації, її життєвого циклу та умов зовнішнього середовища; опанування сучасних моделей антикризового менеджменту, стратегічного планування та управління інноваціями для підвищення конкурентоспроможності підприємств.

3. Розуміння сучасних моделей управління, що виходять за межі чистого прибутку, орієнтуючись на вищі цілі, Корпоративну соціальну відповідальність (КСВ) та критерії ESG (довкілля, соціальна сфера, управління); вивчення того, як різні управлінські архітектури впливають на стійкість та економічну безпеку підприємства в умовах геоекономічної нестабільності; розвиток лідерських якостей, етичних стандартів управління (зокрема, впровадження етичних норм використання штучного інтелекту в організаційних процесах) та навичок стратегічного мислення.

Пререквізити навчальної дисципліни «Класичні та сучасні теорії менеджменту» знання базуються на вивчені таких дисциплін як «Філософія глобальних проблем сучасності», «Науково-педагогічна діяльність у вищій школі».

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та уміння, отримані здобувачами в процесі вивчення навчальної дисципліни «Класичні та сучасні теорії менеджменту» сприяють успішному вивченню здобувачами вищої освіти цілої низки інших навчальних дисциплін, спрямованих на формування професійних знань і умінь: **«**Інноваційний розвиток та креативний менеджмент»**.**

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Менеджмент» а саме:

Програмні компетентності

Загальні компетентності	**ЗК01.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми **ЗК04.** Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні компетентності	**СК01.** Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямах. **СК02.** Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел. **СК03.** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти. **СК05.** Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання. **СК07.** Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проєкти в менеджменті та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації, комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. **СК08.** Здатність здійснювати дослідження та управління процесами відновлення й розвитку організацій, забезпечувати їх економічну стійкість, конкурентоспроможність та ефективне функціонування в умовах глобальних трансформацій і кризових викликів **СК10.** Здатність здійснювати комплексний аналіз структурних змін у соціально-економічному середовищі, науково обґрунтовувати стратегічні напрями розвитку організацій та розробляти ефективні управлінські рішення для забезпечення їх довгострокової конкурентоспроможності та стійкості.
Результати навчання	**РН05.** Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці. **РН08.** Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти. **РН09.** Застосовувати системне управління у сфері менеджменту підприємств та інструментарій системного аналізу. **РН10.** Аналізувати процеси розвитку та трансформації організацій і соціально-економічних систем, обґрунтовувати та розробляти стратегічні управлінські рішення щодо забезпечення їх конкурентоспроможності, економічної стійкості та ефективного функціонування в умовах глобальних змін. **РН12.** Досліджувати тенденції розвитку економіки знань, цифровізації та інноваційного підприємництва, враховувати вплив глобальних викликів на діяльність організацій та формувати стратегічні підходи до їх сталого розвитку.

Зміст навчальної дисципліни (денна форма навчання)

<table>
<tr><th>№</th><th>Назва теми</th><th>Методи навчання/методи оцінювання</th></tr>
<tr><td colspan="2">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Виникнення менеджменту та школи управління</td><td rowspan="13">Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія);
індуктивний метод; дедуктивний метод;
аналітичний метод; синтетичний метод;
практичний (робота з економічними моделями, статистичними даними, графіками);
пояснювально-ілюстративний;
репродуктивний;
метод проблемного викладу;
частково-пошуковий;
дослідницький;
інтерактивні методи (аналіз економічних ситуацій; дискусії, дебати; мозковий штурм; ситуативне моделювання; відпрацювання навичок моделювання);
кейс-метод (аналіз реальних економічних ситуацій, пошук проблем, пропозиція рішень, побудова моделей);
моделювання професійної діяльності (побудова економічних моделей, прогнозування, сценарне моделювання).

Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання);
письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, аналітичні завдання, реферати);
тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність, завдання на аналіз даних і моделей); метод самоконтролю та самооцінки;
оцінювання кейс-завдань;
оцінювання проєктних та лабораторних робіт (моделювання економічних процесів, прогнозування).</td></tr>
<tr><td>Тема 1.</td><td>Науковий менеджмент Ф.Тейлора та Л. і Р. Гілбретів</td></tr>
<tr><td>Тема 2.</td><td>Адміністративна (класична) школа А. Файоля</td></tr>
<tr><td>Тема 3.</td><td>Теорія раціональної бюрократії М. Вебера</td></tr>
<tr><td>Тема 4.</td><td>Школа людських відносин (Е. Мейо, М. Фолетт)</td></tr>
<tr><td>Тема 5.</td><td>Школа поведінкових наук (біхевіоризм)</td></tr>
<tr><td colspan="2">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Сучасні парадигми</td></tr>
<tr><td>Тема 6.</td><td>Методологічний прорив: кількісний, системний та ситуаційний підходи</td></tr>
<tr><td>Тема 7.</td><td>Концепція загального управління якістю (TQM) та японський досвід</td></tr>
<tr><td>Тема 8.</td><td>Реінжиніринг бізнес процесів, теорія обмежень та гнучкі методології (Agile, Scrum, Kanban)</td></tr>
<tr><td>Тема 9.</td><td>Data-driven та екосистемний менеджмент</td></tr>
<tr><td>Тема 10.</td><td>Концепції лідерства нового часу</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Модульна контрольна робота</td></tr>
<tr><td colspan="3">Форма контролю: екзамен</td></tr>
</table>

Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни «Класичні та сучасні теорії менеджменту» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекцій, вивчення базової та додаткової літератури, наукових публікацій, міжнародних нормативних документів у сфері теорії менеджменту.

Самостійна робота включає виконання практичних завдань, зокрема підготовку рефератів, аналітичних оглядів і порівняльних досліджень класичних та сучасних теорій менеджменту, вивчення основних наукових шкіл і концепцій управління, аналіз еволюції управлінської думки, а також визначення можливостей застосування відповідних теоретичних положень у діяльності сучасних організацій.

Здобувачі вищої освіти також здійснюють самостійне опрацювання окремих тем дисципліни, готують доповіді та презентації за тематикою практичних занять, виконують індивідуальні завдання, що можуть передбачати порівняння різних управлінських концепцій, аналіз наукових праць провідних представників класичних і сучасних шкіл менеджменту, дослідження особливостей системного, ситуаційного, процесного, поведінкового та компетентнісного підходів до управління.

Особлива увага приділяється формуванню навичок критичного аналізу теорій менеджменту, визначення їхніх переваг, обмежень і практичної цінності, обґрунтування вибору управлінських підходів відповідно до умов функціонування організації. Самостійна робота може передбачати розв’язання управлінських ситуацій і бізнес-кейсів, моделювання процесів прийняття рішень, аналіз стилів керівництва, мотивації працівників, організаційної культури, комунікацій, лідерства та управління змінами.

Крім того, самостійна робота може включати підготовку результатів власних наукових досліджень для участі в міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, конкурсах наукових робіт, грантових програмах, а також підготовку та публікацію наукових статей і тез із проблем розвитку управлінської думки, трансформації моделей менеджменту, сучасного лідерства, організаційного розвитку та вдосконалення систем управління.

Важливим елементом самостійної роботи є підготовка до всіх видів контролю знань, зокрема модульних контрольних робіт і підсумкового контролю, а також виконання інших видів навчальної діяльності, передбачених освітнім процесом в Академії, Інституті та на кафедрі.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементам презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний та підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних і семінарських занять. Його метою є систематична перевірка: розуміння та засвоєння теоретичних основ економічних процесів; уміння застосовувати знання для побудови моделей та аналізу економічних даних; навичок діагностики та прогнозування економічних процесів; використання спеціалізованого програмного забезпечення для моделювання та обробки статистичних даних.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступи та презентації з аналізу економічних процесів;
- усні доповіді з розбору економічних кейсів;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;

- систематичність роботи на семінарських заняттях та активність під час обговорень;
- участь у дискусіях, мозковому штурмі, інтерактивних формах заняття;
- аналіз економічних даних, статистичних показників, економіко-математичних моделей;
- письмові завдання (контрольні роботи, тестові завдання, аналітичні та реферативні роботи);
- підготовка конспектів, тез, аналітичних записок;
- самостійне опрацювання тем дисципліни та матеріалів лекцій.

Методи поточного контролю:

- усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення);
- письмовий контроль (контрольна робота, аналітичний звіт, реферат, виконання завдань на побудову моделей або обробку статистики);
- комбінований контроль (усне та письмове поєднання для оцінки розуміння та практичних навичок);
- презентація самостійної роботи або кейс-аналізу;
- спостереження за активністю та участю у практичних заняттях;
- тестовий контроль (закриті та відкриті завдання, аналіз графіків і моделей);
- робота з проблемними ситуаціями (аналітичні кейси, сценарне моделювання економічних процесів).

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

2-й семестр

Теми	**Поточний контроль знань**										**Підсумковий контроль**		
											Модульна контрольна робота	**Екзамен****	**Загальна кількість балів**
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	20	20*	100
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни «**Класичні та сучасні теорії менеджменту**»:

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (А) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);

- оцінка «добре» (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;

- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;

- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;

- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «**Класичні та сучасні теорії менеджменту**» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (у формі тесту). Здобувача допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Навчальна дисципліна «**Класичні та сучасні теорії менеджменту**», підсумковий контроль з якої передбачений у вигляді екзамену складається з двох складових:

- стартової – призначена для оцінювання заходів поточного контролю впродовж семестру;

- екзаменаційної – призначена для оцінювання окремих запитань (завдань) на екзамені.

Рекомендований розмір стартової складової дорівнює 60 балів, екзаменаційної складової – 40 балів.

Мінімальна сума, за якою екзамен вважається складеним – 25 балів.

Стартові бали формуються як сума рейтингових балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю та заохочувальних (якщо передбачені) балів.

Після оцінювання відповідей здобувача на екзамені (виконання екзаменаційної роботи) викладач підсумовує стартові бали та бали за екзамен, зводить до рейтингової оцінки та переводить до оцінок за академічною шкалою.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота з кожної теми, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів за допомогою стандартизованих та узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
3	3	2	1	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові іспити; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECT8**	**Оцінка за національною шкалою**	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	**для заліку**
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу **«Класичні та сучасні теорії менеджменту»** здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс **«Класичні та сучасні теорії менеджменту»** передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Рекомендовані джерела інформації.

Основна література:

1. Червінська Л.П., Червінська Т.М., Буковинська МП. Тенденції розвитку інноваційних технологій менеджменту персоналу / Наукові праці МАУП. Економічні науки, №4(63). 2021. – С.91-99.

2. Червінська Л. П., Червінська Т. М. Ключові напрями розвитку сучасного менеджменту / Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Економічні науки. Випуск 2 (65), 2022. – С.19-25.

3. Шкільняк М. М., Овсянюк-Златоуста А. О., Коваль С. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2022. 452 с.

4. Храпкіна В. В. та ін. Менеджмент: навчальний посібник / за заг. ред. В. В. Храпкіної; Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ: НаУКМА, 2021. 459 с.

Допоміжна література:

1. Чернов С. К., Алкема В. Г. Менеджмент організацій: навчальний посібник. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», Книга 1. 2023. 276 с.

2. Дикань В. Л., Боровик Ю. Т., Токмакова І. В. Стратегічний менеджмент: підручник. Х.: УкрДУЗТ, 2021. 310 с.

3. Балаш Л. Я., Лисюк О. В., Саміло А. В., Ковальчук О. В. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Частина 1. Львів: ЛДУБЖ, 2023. 248 с.

4. Краус К. М., Краус Н. М., Радзіховська Ю. М. Менеджмент і маркетинг: посібник. Київ: Аграр Медіа Груп, 2022. 241 с.

5. Долінський Л. Б. Фінансовий ризик-менеджмент: навчально-методичний посібник; Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ: НаУКМА, 2022. 130 с.

6. Поддєрьогін А. М. та ін. Фінансовий менеджмент: підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: КНЕУ, 2021. 535 с.

Електронні ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua/
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко URL: http://korolenko.kharkov.com/
3. Електронна бібліотека. URL: http://lib.meta.ua/
4. Нормативно-правова база України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/
5. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: http://www.kmu.gov.ua
6. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: http://rada.gov.ua/
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua
8. Інститут проблем реєстрації інформації. Режим доступу: http://www.ipri.kiev.ua/